

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **L. J.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 9. 2016, čj. KUZL-64053/2016, sp. zn. KUSP-38480/2016/DOP/Bl, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2018, čj. 30 A 197/2016-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Holešov rozhodnutím ze dne 18. 4. 2016, čj. HOL-8696/2016/DS/ZK, shledal žalobkyni odpovědnou za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť „dne 01.02.2015 okolo 15:01 hodin jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X nezajistila, aby při užití tohoto motorového vozidla na pozemní komunikaci v Holešově, na ulici Palackého u domu č. p. 542, před křižovatkou do ulice Grobova v odbočovacím pruhu byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť řidič stál s vozidlem v odbočovacím pruhu, čímž porušil ustanovení § 27 odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu. Toto porušení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu. Uvedeným jednáním obviněná jako provozovatel vozidla porušila povinnost provozovatele vozidla stanovenou v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.“ a uložil jí pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Toto rozhodnutí žalovaný shora

specifikovaným rozhodnutím změnil tak, že ve výroku I. označení „obviněná“ zaměnil za označení „účastnice řízení“; slovní spojení „nebot' řidič stál s vozidlem v odbočovacím pruhu“ zaměnil za slovní spojení „nebot' nezjištěný řidič s vozidlem, jež účastnice řízení provozuje, stál v odbočovacím pruhu“; a ve výroku II. nahradil slovní spojení „podle § 125f odst. 3 a § 125c odst. 5 písm. g)“ spojením „podle § 125f odst. 3 a § 125c odst. 4 písm. f)“. Ve zbytku žalovaný odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil.

[2] Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalobkyně totiž v žalobě vznesla námitku podjatosti oprávněné úřední osoby, jejíž jméno se dozvěděla až z žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobkyně dovozovala, že záměrem oprávněné úřední osoby (s ohledem na dosavadní postup v řízení, z něhož muselo být žalovanému zřejmé, že žalobkyně nebude moci účinně uplatnit námitku podjatosti) bylo žalobkyni znemožnit podat námitku podjatosti, a to patrně z toho důvodu, že tato oprávněná úřední osoba má negativní citový vztah ke zmocněnci žalobkyně, který vystupuje ve větším počtu správních řízení, a to se značnou úspěšností. Podle krajského soudu se jednalo o důvod, který by mohl být způsobilý pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby založit. Dalším žalobním námitkám krajský soud nepřisvědčil.

II. Argumenty kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[4] Stěžovatel připustil, že neinformování žalobkyně o jménu oprávněné úřední osoby bylo procesní pochybení, namítl, že ale nezpůsobilо nezákonnost rozhodnutí. Podle stěžovatele žalobkyně sice důvod podjatosti sdělila, odůvodnila ho však pouze negativním vztahem oprávněné úřední osoby ke zmocněnci žalobkyně, což vyvodila z jejího chování v průběhu odvolacího řízení, tj. ze skutečnosti, že oprávněná úřední osoba na žádost žalobkyně nesdělila, že bude o odvolání rozhodovat. Stěžovatel takové odůvodnění považuje za nedostatečné a neschopné založit pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby. Pakliže by oprávněná úřední osoba dostala své povinnosti a žalobkyni své jméno sdělila, odpadl by zcela důvod namítané podjatosti, protože žalobkyně žádný jiný důvod neuvádí. Žalobkyni namítaná podjatost tak de facto vznikla až vydáním rozhodnutí o odvolání. Stěžovatel nerozumí tomu, v čem konkrétně měl spočívat důvod možné podjatosti, který by žalobkyně mohla namítnout proti oprávněné úřední osobě hned poté, co by žalobkyně obdržela sdělení, kdo v její věci rozhoduje. Pokud žádný takový důvod není a není namítán ani v žalobě, pak je zjevné, že žádná procesní práva stěžovatel žalobkyni neupřel. Od počátku bylo zřejmé, že oprávněná úřední osoba o žádných okolnostech svědčících o její možné podjatosti nevěděla, a proto nebyl dán žádný rozumný důvod, pro který by nemohla o odvolání žalobkyně rozhodovat. Stěžovatel též citoval vybranou judikaturu Nejvyššího správního soudu.

[5] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

pokračování

[8] Podle § 15 odst. 4 správního řádu *[o] tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou, se provede záznam do spisu a správní orgán o tom účastníka řízení na požádání informuje. Oprávněná úřední osoba na požádání účastníka řízení sdělí své jméno, příjmení, služební nebo obdobné označení a ve kterém organizačním útvaru správního orgánu je zařazena.*

[9] V souzeném případě bylo Městskému úřadu Holešov dne 31. 8. 2015 doručeno odvolání, ve kterém žalobkyně mimo jiné požádala o sdělení, které osoby se budou podílet na rozhodování o odvolání. Ohledně této žádosti zůstaly správní orgány nečinné.

[10] V žalobě žalobkyně namítla: „(...) žalobci fakticky nebylo umožněno namítat podjatost oprávněné úřední osoby, když informace o její osobě byly žalobci poskytnuty současně s rozhodnutím, a žalovanému tak muselo být zřejmé (žalobce je přesvědčen, že to bylo cílem žalovaného), že žalobce tak nebude moci účinně podat námitku podjatosti vůči oprávněné úřední osobě. Z tohoto důvodu žalobce namítá, že oprávněná úřední osoba žalovaného je vůči němu podjatá, neboť její postup v řízení nasvědčuje tomu, že se snažila zbavit možnosti námitku podjatosti podat. Žalobce má za to, že důvod podjatosti oprávněné úřední osoby je zřejmý v tom, že tato osoba má negativní citový vztah k jeho zmocněnci ve správním řízení, neboť tento vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností.“

[11] Stěžovatel nespornuje, že postupoval v rozporu s § 15 odst. 4 správního řádu. Namítá však, že tato procesní vada nevedla k nezákonnosti napadeného rozhodnutí, která by odůvodňovala jeho zrušení; žalobkyně v žalobě sice uvedla důvod podjatosti oprávněné úřední osoby, tento důvod ale dostatečně neodůvodnila. Stěžovatel nerozumí tomu, v čem konkrétně měl důvod možné podjatosti spočívat.

[12] Otázka nesdělení jména oprávněné úřední osoby a vliv na zákonnost následně vydaného rozhodnutí byla v judikatuře Nejvyššího správního soudu již několikrát řešena (a to zejména ke kasačním námitkám stěžovatelů zastoupených tímž právním zástupcem, jakým je v nyní projednávané věci zastoupena žalobkyně). Například v rozsudku ze dne 22. 3. 2017, čj. 2 As 322/2016-39, na který odkazoval i stěžovatel, Nejvyšší správní soud uvedl: „Je nepochybné, že stěžovatelce vznikla nesdělením jmen úředních osob jistá újma v tom smyslu, že v daném okamžiku nevěděla, kdo bude o věci rozhodovat, a nepochybně jí to znemožnilo vznést konkrétní námitku podjatosti proti dané osobě, ať již by taková námitka byla důvodná nebo ne. Nicméně pravidlo zakotvené v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., které stanovuje, že soud zruší žalobou napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, předpokládá, že a contrario nebudou rušena taková správní rozhodnutí, při jejichž vydávání sice došlo k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, a nezřídka i podstatnému, ovšem takovému porušení nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Jinak řečeno, zrušit rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem je třeba tehdy, je-li rozumně představitelné, a to i jen jako jedna z více variant toho, k čemu všemu mohlo uvedené porušení ve spojení s dalším navazujícím vývojem řízení vést, že obsah rozhodnutí o věci samé by byl v důsledku tohoto porušení jiný, a navíc nejen jiný, ale současně i nezákonný, než pokud by k porušení nedošlo.“

[13] Ze shora citované části žaloby je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že žalobkyně možnou podjatost oprávněné úřední osoby spatřovala v jejím negativním vztahu vůči zmocněnci žalobkyně, který se projevil i nesdělením informací podle § 15 odst. 4 správního řádu. Stěžovatel na toto tvrzení reagoval ve vyjádření k žalobě, v němž uvedl, že „zaměstnává pět referentů přestupkového oddělení na odboru dopravy, přičemž každá z těchto oprávněných úředních osob již mnohokrát rozhodovala případy, v nichž přestupce zastupovala společnost FLEET Control s.r.o., jako tomu bylo i v tomto případě. Tomuto zmocněnci je tak ne příliš rozsáblé obsazení žalovaného velmi dobře známo (nic mu tedy nebránilo uplatnit námitku podjatosti vůči kterémukoli z referentů, měl-li za to, že jsou k tomu důvody), přičemž rozhodovací činnost oprávněných úředních osob je v zásadě jednotná, pro žalobce tak žalované rozhodnutí skutečně nemohlo být překvapivým rozhodnutím ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu. (...) Úvaha žalobce,

že má k němu (resp. k jeho zmocněnci) oprávněná úřední osoba negativní vztah, neboť je jako zmocněnec v přestupkových řízeních značně úspěšný, neodpovídá realitě. Vyjádření právního zástupce žalobce tak spíše připomíná příběh z bajky o lišce a kyselých brozdech.“ Z citovaného je zřejmé, že se stěžovatel v řízení o žalobě vyjádřil k žalobkyni tvrzenému negativnímu vztahu oprávněné úřední osoby ke zmocněnci žalobkyně, tj. k důvodu možné podjatosti oprávněné úřední osoby. To znamená, že v řízení o žalobě, na rozdíl od řízení o kasační stížnosti, musel rozumět tomu, v čem konkrétně měl spočívat důvod možné podjatosti. Kasační námitka, podle které žalobkyně v žalobě nenamítla žádný důvod možné podjatosti oprávněné úřední osoby, proto není důvodná.

[14] Krajský soud v naříkaném rozsudku vysvětlil, proč v žalobě uvedený důvod podjatosti byl důvodem, který mohl být způsobilý založit pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby, a že bylo nutné, aby o této námitce podjatosti rozhodl služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (představený). Krajský soud též velmi podrobně reagoval na vyjádření stěžovatele k žalobě. Proti tomuto odůvodnění krajského soudu stěžovatel žádnou kasační námitku nevznesl, pouze zcela obecně uvedl, že odůvodnění námitky podjatosti v žalobě považuje za nedostatečné a neschopné založit pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby. Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, což platí i o řízení o kasační stížnosti. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 části věty za středníkem s. ř. s., je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody tvrzené nezákonnosti, uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 část věty před středníkem s. ř. s.), a proto preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 67/2011-108, či ze dne 23. 6. 2005, čj. 7 Afs 104/2004-54). V nyní souzeném případě proto Nejvyšší správní soud nemohl přezkoumat závěr krajského soudu, podle kterého důvod podjatosti, který uvedla žalobkyně v žalobě, skutečně mohl založit pochybnost o nepodjatosti oprávněné úřední osoby, stejně jako závěr, že vyjádření stěžovatele k žalobě na uvedeném nic nemění.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. prosince 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu